

jen do konce roku 1928 a že za rok 1929 — poslední rok činné služby žalobcovy — po účinnosti nového zákona č. 26/1929 hradil si žalobce sám ze svého polovici pojistného, jak to stanovil § 64 tohoto nového zákona, a že proto nesmí si zaměstnavatel — žalovaný stát — započísti tu část z celého starobního důchodu žalobcova, která připadá na tuto jeho částečnou úhradu.

Část ta se zjistí podle první věty odst. 2 § 118 nového a odst. 2 § 69 starého zákona poměrem, v jakém je celková úhrada na důchod od Všeob. pens. ústavu k částečné úhradě zaplacené žalobcem, to jest úhrn pojistných premií za celou pojistnou dobu od 1. ledna 1922 do 31. prosince 1929 k polovici pojistné premie za rok 1929 zaplacené žalobcem.

Protože úhrady ty nebyly zjištěny, chybí pro konečné rozsouzení sporu v této příčině potřebný skutkový stav a proto nebylo než napařený rozsudek rozvázati s úpravou shora uvedenou.

Čís. 16605.

Nemožno poradom práva uplatňovať proti eráru nárok na vrátenie vecí zabavených finančnou správou pre podozrenie, že boly cez colnú hranicu podludne prevezené; nezáleží na tom, že dôchodkové trestné pokračovanie bolo pre umretie obvineného zastavené.*)

(Rozh. z 21. decembra 1937, Rv IV 368/37.)

Colná správa zabavila u Gabriela D. obilie pre dôvodný predpoklad, že obilie bolo podludne prevezené cez colnú hranicu. Gabriel D. zriekol sa v dôchodkovom trestnom pokračovaní zabaveného obilia v prospech štátu pod podmienkou, že dôchodkové trestné pokračovanie bude zastavené, čo sa však nestalo. Gabriel D. zomrel za dôchodkového trestného pokračovania a krajský súd v B. ako dôchodkový súd zastavil pokračovanie pre umretie obvineného. — Žalobe dedičov Gabriela D., aby čs. finančná správa zabavené obilie vrátila, súd prvej stolice vyhovel. Odvolací súd žalobu zamietol.

Najvyšší súd rozsudky oboch súdov nižších stolíc zbavil účinnosti a spor podľa § 182 Osp. zastavil pre sporu prekážajúcu okolnosť podľa bodu 1 § 180 Osp., zaviazal žalobníkov, aby zaplatili žalovanému eráru odvolacie a dovolacie útraty a útraty prvostupňového pokračovania navzájom zrušil.

D ô v o d y:

Žalobníci domáhajú sa vrátenia obilia, ktoré bolo finančnou správou zabavené pre podozrenie, že bolo cez colnú hranicu podludne prevezené.

*) Porov.: Úr. sb. č. 1079, 3563.

Riešenie tohoto nároku závislé je na tom, či colná správa, ktorej podľa odst. 1 a 2 § 14 zák. č. 114/1927 resp. podľa § 22 vlád. nar. č. 168/1927 Sb. z. a n. prislúcha právo vziať v dočasnú úschovu a zabaviť tovar, o ktorom je dôvodný predpoklad, že ním bol spáchaný colný priestupok, konala pri zabavení obilia v medziach svojej právomoci, a či obilie drží v svojej moci bezprávne. V pomere, ktorý takto vznikol medzi stranami, nevystupoval žalovaný erár ako subjekt súkromnoprávny, ale vystupoval prostredníctvom svojich orgánov vo výkone výsostných svojich práv.

Je tu tedy v prvom rade otázka, či k rozhodovaniu o tom, že žalovaný erár je povinný vrátiť zabavené obilie, prípustný je porad práva.

Túto otázku bolo treba zodpovedať záporne, lebo o správnom a oprávnenosti zabavenia a zadržania prepašovaného obilia patrí rozhodovať podľa citovaného colného zákona finančnej správe, tedy úradu správneho a táto okolnosť podľa bodu 1 § 180 Osp. prekáža tomu, aby o uplatňovanom nároku rozhodoval riadny súd.

Je síce pravda, že proti Gabrielovi D. bolo trestné pokračovanie pre dôchodkový priestupok započaté a že krajský súd v B. ako dôchodkový súd toto pokračovanie — pre umretie obvineného za trestného pokračovania — zastavil podľa § 105 tr. z., resp. podľa § 180 triciatkového poriadku z roku 1788 a podľa § 14 nar. čis. 800/1916 I. M., vydaného na základe zmocnenia § 101 zák. čl. XI:1909, ktorých predpisov bolo podľa § 138 vyšcitovaného colného zákona treba použiť aj v tomto prípade, ale táto okolnosť na uvedenom právnom stanovisku nič nemení, lebo netrestnosť páchatel'a podľa § 123 zák. č. 114/1927 Sb. z. a n. neprekáža tomu, aby bolo prepadnutie zabaveného tovaru vyslovené samostatným rozhodnutím.

Či sa tak stalo a či obilie bolo — ako tvrdí žalovaná strana — predané na tomto základe, nedá sa síce zistiť, ale keby prepadnutie ani nešlo vyslovené, vybočovalo by z oboru pôsobnosti civilného súdu rozhodovať o osude zabaveného obilia.

Preto je tu daná okolnosť, ktorá podľa bodu 1 § 180 Osp. prekáža tomu, aby o uplatňovanom nároku rozhodoval súd a tejto sporu prekážajúcej okolnosti treba si podľa § 540 Osp., v znení bodu 10 čl. III zák. č. 23/1928 Sb. z. a n. všímať v každom štádiu sporu a bolo rozhodnuté, ako sa stalo výrokom tohoto usnesenia.

Útraty prvostupňového pokračovania boli v smysle § 426 a 430 Osp. navzájom zrušené, lebo žalovaná strana uplatňovala sporu prekážajúcu námietku len v odvolacom pokračovaní a tak boli jej prisúdené v smysle §§ 508 a 543 Osp. len odvolacie a dovolacie útraty.

